

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร*

THE NEED TO IMPROVE THE QUALITY OF LIFE OF DISABLED
PEOPLE IN BANGKOK

ณรงค์ ไปวันเสาร์*, พรสวรรค์ จันทร์สมวรกุล

Narong Phaiwansao*, Pronsawan Chansomworakun

นักวิชาการอิสระ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Independent Scholar, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: k21022521@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 108,854 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน ได้มาจากการคำนวณสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ ใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย ค่าเอฟ ค่าที่ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ด้านอาชีพและรายได้ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม 2) การเปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทความพิการที่แตกต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกันทุกปัจจัย ข้อเสนอแนะในการให้บริการสาธารณะต้องให้บริการอย่างเท่าเทียม ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการเข้าถึง และการใช้บริการของผู้พิการ ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ การปรับปรุงระบบขนส่งทางสาธารณะเพื่อให้เข้าถึงได้สะดวก หรือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการในสังคม เพื่อให้ทุกคนได้รับประสบการณ์ที่ดี และไม่มีการแบ่งแยกหรือลดคุณภาพบริการ

คำสำคัญ: ความต้องการ, คุณภาพชีวิต, ผู้พิการ

Abstract

This research aimed to (1) study the level of the need to improve the quality of life of the disabled in Bangkok and (2) compare the level of the need to improve the quality of life of the disabled in Bangkok classified by personal characteristics. It was quantitative research. The population used in the study consisted of 108,854 disabled people in Bangkok. A sample of 383 people was calculated using Taro Yamane's formula and selected through simple random sampling by accident. The instruments used in the study were questionnaires. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing using F-values and t-values. The results of the research showed that 1) the need to develop the quality of life of the disabled in Bangkok was at a high level overall. When considering each aspect from highest to lowest, they were as follows: facilities, participation in social activities, occupation and income, physical and mental health, education, and housing and environment. 2) A comparison of the level of the need to develop the quality of life of the disabled in Bangkok, classified by gender, age, education level, marital status, occupation, average monthly income, and different types of disabilities, revealed no significant differences in any of the factors. Suggestions in providing public services, services must be provided equally. The accessibility and use of services for the disabled must be considered. Whether it is installing facilities that are suitable for the disabled, Improving public transportation systems to make them more accessible or creating an environment that is suitable for the disabled in society so that everyone can get the full experience and there is no discrimination or reduction in the quality of services.

Keywords: Needs, Quality of Life, Disabled People

บทนำ

สิทธิขั้นพื้นฐานที่คนพิการพึงได้รับตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ได้กำหนดสิทธิและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับศักดิ์ศรีความเท่าเทียมกันของมนุษย์ คนพิการ รวมทั้งสิทธิทางการเมือง การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีบทบัญญัติสำหรับคนพิการระบุถึงการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ที่กีดกันการใช้สิทธิคนพิการที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการทางสังคมทุกด้าน รวมทั้งสิทธิของคนพิการที่ควรมีในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศไว้ตามมาตรา 54 ที่กำหนดให้บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ บุคคลวิกลจริต ย่อมได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ และตามมาตรา 80 (1) ที่กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม โดยคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของ

สถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ (พ.ศ.2566 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) และได้ พิจารณาถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และแผนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ และมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2566 - 2570) อยู่ภายใต้หลักคิด “การพัฒนาโดยยึดคนพิการเป็นศูนย์กลาง” ที่มุ่งให้เกิดการเชื่อมโยง ภารกิจ ความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและ การเชื่อมต่องานรวมถึงฐานข้อมูล เพื่อให้สามารถพัฒนาระบบการบริการ การคุ้มครองทางสังคมและ การบริหารจัดการในมิติต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความเท่าเทียม เป็นธรรม ถ้วนหน้า และยั่งยืน และแผนนี้ได้ปรับเปลี่ยนชื่อจาก “แผน” เป็น “แผนปฏิบัติการด้าน” ตามแนวทางของคู่มือการจัดทำแผนระดับที่ 3 โดยผนวกวาระประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับคนพิการและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ 1) การปฏิรูป การขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง 2) การปฏิรูป กฎหมายว่าด้วยการจัดสภาพแวดล้อมสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ 3) การปฏิรูป กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 4) การผนวกวาระประเด็นคนพิการเข้ากับการพัฒนากระแสหลัก ซึ่งถือเป็นหมุดหมายสำคัญในทศวรรษคนพิการแห่งเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. 2566 - 2575 และ 5) มาตรการส่งเสริมการ มีงานทำของคนพิการโดยหน่วยงานรัฐ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับนี้ (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2567) พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556 มุ่งเน้นให้คนพิการ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ซึ่งในมาตรา 21 บัญญัติไว้ว่า เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณีให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้ (ประทีป กุณาคำ, 2565)

จากสถานการณ์ผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวผู้พิการในภาพรวมของประเทศไทย พ.ศ.2567

พบว่า ประเทศไทยมีคนพิการ จำนวน 2,165,127 คน เป็นผู้ชาย จำนวน 1,180,209 คน เป็นผู้หญิง จำนวน 2,273,981 คน (กรุงเทพมหานคร จำนวน 108,854 คน และภูมิภาค จำนวน 2,165,127 คน) ความพิการทางการ เคลื่อนไหว หรือทางร่างกายมีมากที่สุด จำนวน 1,178,148 คน รองลงมา คือ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อ ความหมาย จำนวน 422,060 คน คนพิการทางการเห็น จำนวน 184,288 คน ตามมาด้วยคนพิการทางจิตใจหรือ พฤติกรรม จำนวน 184,288 คน คนพิการทางสติปัญญา จำนวน 150,354 คน คนพิการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 125,710 คน คนพิการออทิสติก จำนวน 22,791 คน คนพิการทางการเรียนรู้ จำนวน 18,828 คน และไม่ ระบุ จำนวน 1,740 คน จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประชากรคนพิการในประเทศไทยมีจำนวนมาก (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2567) จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องให้การดูแลช่วยเหลือ และ ให้บริการอย่างทั่วถึง ตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนพิการพึงได้รับ ในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยเหลือคน

พิการให้สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้มากขึ้น การพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะสนับสนุนส่งเสริมคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับคนปกติโดยไม่เป็นภาระกับผู้อื่น สามารถเข้ารับการศึกษจนถึงขั้นสูงสุด และประกอบอาชีพได้ โดยการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาขีดความสามารถของคนพิการให้ทัดเทียมคนปกติ เทคโนโลยีถูกนำมาใช้เพื่อการศึกษาโดยเฉพาะการนำมาปรับใช้สำหรับคนพิการ กล่าวคือ คนพิการสามารถพึ่งตนเองในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Independent Learning) การเรียนเกิดขึ้นได้อย่างสม่ำเสมอและรวดเร็วเทียบเท่ากับคนทั่วไป อย่างไรก็ตามภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความเชื่อมโยงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งในด้านการฟื้นฟูสมรรถนะคนพิการ การส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษา การส่งเสริมอาชีพ และการมีส่วนร่วมทางสังคม ประเด็นสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการยังคงมุ่งเน้นในด้านสาธารณสุขเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้คนพิการทางการเคลื่อนไหวได้รับการการศึกษา การฝึกทักษะอาชีพ ตามที่รัฐจัดให้แก่คนพิการหลังจากการฟื้นฟูสมรรถนะร่างกายและจิตใจแล้ว มีคนพิการจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนคนพิการ ทั้งหมดที่สามารถเข้าถึงการศึกษา เข้าถึงบริการภาครัฐ และสามารถพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม สามารถก้าวข้ามความบกพร่องต่าง ๆ และดำรงอยู่ในสังคมเช่นคนปกติได้ (ศิณัญญา ศรีเกตุ, 2563) คนพิการในประเทศไทยยังประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหารายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ปัญหาด้านโอกาสในการประกอบอาชีพ ปัญหาการขาดผู้ดูแลหรือขาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการช่วยเหลือคนพิการ ปัญหาสภาพที่อยู่อาศัยไม่ได้มาตรฐานและถูกสุขอนามัย ปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษา ปัญหาการถูกกีดกันในด้านการทำงานเนื่องจากไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม และในบางครั้งอาจถูกล้อเลียน/กลั่นแกล้ง ทำให้ได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจ และปัญหาการเข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ (นุชประภา โมกข์ศาสตร์, 2565)

จากหลักการและเหตุผลที่เสนอมาข้างต้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหากสามารถส่งเสริมให้พัฒนาอย่างถูกวิธีและตรงความต้องการ คนพิการเหล่านี้จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ หรือกล่าวได้ว่าคนพิการคือทุนทางสังคมที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพิการในเขตกรุงเทพมหานครว่ามีความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขต กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตในการวิจัย

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบัตรประจำตัวผู้พิการ จำนวน 108,854 คน (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบัตรประจำตัวผู้พิการ จำนวน 383 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) โดยมีการทดสอบที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และให้มีความผิดพลาดได้ ร้อยละ 5 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีบังเอิญ

ด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านอาชีพและรายได้ ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม

2. วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสาร ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างร่างแบบสอบถาม

2.2 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้พิการในจังหวัดปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด นำข้อคำถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) คัดข้อคำถาม ที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไป ค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.367 - 0.787 แล้วดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบัตรประจำตัวผู้พิการ จำนวน 383 คน ให้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ตอบแบบสอบถาม

2.4 เมื่อผู้วิจัยแจกแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเก็บกลับคืนมา ผู้วิจัยจึงดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและพบว่าไม่มีแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและสมบูรณ์ทุกฉบับ

2.5 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 383 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ และนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดย

3.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบัตรประจำตัวผู้พิการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทความพิการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 ข้อมูลความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านอาชีพและรายได้ ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$:Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Standard deviation)

3.3 การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปรเพศ และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อหาค่าความแตกต่างของตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและประเภทความพิการ กรณีเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการตรวจสอบเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple comparison) ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีบัตรประจำตัวผู้พิการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 25 - 40 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีสถานภาพสมรสโสด มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท และส่วนใหญ่มิมีประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

2. ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	3.53	0.78	มาก	4
2. ด้านอาชีพและรายได้	3.54	0.74	มาก	3
3. ด้านการศึกษา	3.50	0.76	ปานกลาง	5
4. ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	3.23	0.76	ปานกลาง	6
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.69	0.73	มาก	1
6. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม	3.56	0.74	มาก	2
เฉลี่ย	3.51	0.75	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ด้านอาชีพและรายได้ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

3. การเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามเพศ

ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	3.43	0.32	1.93	.06
หญิง	3.36	0.35		

จากตารางที่ 2 พบว่า เพศ ที่แตกต่างกัน ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร ไม่ต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามอายุ

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต	F	Sig.
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	2.87	0.036*
ด้านอาชีพและรายได้	0.11	0.953
ด้านการศึกษา	0.65	0.585
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.77	0.510
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.49	0.071
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม	1.59	0.052
รวม	0.15	0.929

จากตารางที่ 3 พบว่า อายุที่แตกต่างกัน ในภาพรวมความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขต กรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple comparison) โดยใช้การทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์รายคู่ใดบางที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขต กรุงเทพมหานคร อายุ 25 - 40 ปี มีมากกว่า อายุ 41 - 55 ปี และอายุ 25 - 40 ปี มีมากกว่า อายุมากกว่า 55 ปี

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต	F	Sig.
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	0.82	0.440
ด้านอาชีพและรายได้	1.27	0.059
ด้านการศึกษา	1.43	0.089
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.19	0.827
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	0.50	0.604
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม	0.65	0.523
รวม	0.37	0.690

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ในภาพรวมความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่ต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต	F	Sig.
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	0.85	0.468
ด้านอาชีพและรายได้	0.25	0.780
ด้านการศึกษา	0.55	0.579
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.02	0.996
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	0.08	0.107
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม	0.06	0.139
รวม	0.47	0.436

จากตารางที่ 5 พบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน ในภาพรวมความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่ต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต	F	Sig.
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	1.09	0.366
ด้านอาชีพและรายได้	1.15	0.059
ด้านการศึกษา	0.33	0.893
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	1.43	0.211
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	0.52	0.758
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม	0.75	0.589
รวม	0.77	0.572

จากตารางที่ 6 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกัน ในภาพรวมความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่ต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต	F	Sig.
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	1.33	0.264
ด้านอาชีพและรายได้	1.90	0.128
ด้านการศึกษา	1.77	0.152
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.28	0.839
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.40	0.005*
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม	0.48	0.700
รวม	1.07	0.103

จากตารางที่ 7 พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ในภาพรวมความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple comparison) โดยใช้การทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์รายคู่ใดบางที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีมากกว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีมากกว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามประเภทความพิการ

ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต	F	Sig.
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ	0.82	0.440
ด้านอาชีพและรายได้	1.27	0.059
ด้านการศึกษา	1.43	0.089
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.19	0.827
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	0.50	0.604
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม	0.65	0.523
รวม	0.37	0.690

จากตารางที่ 8 พบว่า ประเภทความพิการที่แตกต่างกัน ในภาพรวมความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่ต่างกันทุกด้าน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับสอดคล้องกับการศึกษาของ อุษณีย์ จินโดน ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการในตำบลดอนยาง อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร ที่พบว่า คุณภาพชีวิตของคนพิการในตำบลดอนยาง อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับดี (อุษณีย์ จินโดน, 2562) สามารถอภิปรายผลการวิจัยเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้พิการต้องการที่จะมีสุขภาพ ร่างกายและจิตใจที่ดี การพัฒนาด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจสำหรับคนพิการ เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการรักษาและการฟื้นฟูร่างกาย และแก้ไขสภาพความพิการที่ได้รับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณีย์ จินโดน ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการในตำบลดอนยาง อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร ที่พบว่า ด้านสภาวะร่างกายและจิตใจ อยู่ในระดับมาก (อุษณีย์ จินโดน, 2562) ด้านอาชีพและรายได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากความพิการเป็นอุปสรรค ต่อการประกอบอาชีพ และคนพิการส่วนใหญ่ได้รับเพียงเบี้ยยังชีพรายเดือนซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และส่วนใหญ่มีการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี ทำให้ความรู้ความสามารถน้อยไม่สามารถประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง อีกทั้งยังขาดทักษะเฉพาะด้านที่

ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ จึงทำให้ความต้องการพัฒนาด้านอาชีพและรายได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ อุษณีย์ จินโดน ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการในตำบลตอนยาง อำเภอบะทิว จังหวัดชุมพร พบว่า ด้านอาชีพและรายได้ อยู่ในระดับมาก (อุษณีย์ จินโดน, 2562) ด้านการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้พิการต้องการการสนับสนุนการศึกษาที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นการให้สิทธิและโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาสูงสุด ซึ่งระดับการศึกษานั้นจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพของคนพิการ หากว่าคนพิการมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ก็จะทำให้คนพิการมีงานทำมีรายได้ สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ รวมถึงการปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้พิการ เช่น การให้บริการการศึกษาพิเศษ สอดคล้องกับ พรทิพย์ แท่นทอง และ เดชชาติ ตรีทรัพย์ ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าคุณภาพชีวิตของคนพิการ ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (พรทิพย์ แท่นทอง และเดชชาติ ตรีทรัพย์, 2562) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้พิการอาจอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง ครอบครัว หรือมีผู้ดูแลอุปการะ ดังนั้นสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้พิการมีความมั่นคง ปลอดภัยและเหมาะสมกับสภาพความพิการของตน ดังนั้นความต้องการจึงอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ แท่นทอง และ เดชชาติ ตรีทรัพย์ ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าคุณภาพชีวิตของคนพิการ ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (พรทิพย์ แท่นทอง และเดชชาติ ตรีทรัพย์, 2562) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวก จะช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น มีความเสมอภาค และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่ต้องพึ่งพาบุคคลอื่น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เอื้องฟ้า ขนอม ที่ศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ภายใต้นโยบายการจ้างงานคนพิการ ทำงานในชุมชนและองค์กรสาธารณประโยชน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ปัจจัยด้านสิทธิและสวัสดิการสำหรับคนพิการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก (เอื้องฟ้า ขนอม, 2559) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมทำให้ผู้พิการได้พบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในสังคม จะทำให้ผู้พิการมีความรู้สึกภาคภูมิใจ ดังนั้นการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถทำให้คุณภาพชีวิตของผู้พิการดีขึ้น ชัดแย้งกับงานวิจัยของ พรทิพย์ แท่นทอง และเดชชาติ ตรีทรัพย์ ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าคุณภาพชีวิตของคนพิการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง (พรทิพย์ แท่นทอง และเดชชาติ ตรีทรัพย์, 2562)

การเปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประเภทความพิการ ที่แตกต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกันทุกปัจจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ แท่นทอง และ เดชชาติ ตรีทรัพย์ ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการตามข้อมูลทั่วไปที่แตกต่างกัน ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ไม่แตกต่างกัน (พรทิพย์ แท่นทอง และเดชชาติ ตรีทรัพย์, 2562)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องด้วยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน มีความต้องการพัฒนามากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 1) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการสาธารณะต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมต้องพิจารณาถึงความสามารถในการเข้าถึงและการใช้บริการของผู้พิการ ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ การปรับปรุงระบบขนส่งทางสาธารณะ เพื่อให้เข้าถึงได้สะดวกหรือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการในสังคม เพื่อให้ทุกคนได้รับประสบการณ์ที่ดีและไม่มีการแบ่งแยกหรือลดคุณภาพ 2) มีการติดตามประเมินผลคุณภาพชีวิตของผู้พิการในเขตกรุงเทพมหานครหลังจากมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิต และ 3) ควรจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยระยะที่หนึ่ง ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการผู้ไร้ที่อยู่อาศัย ผู้สูงอายุไม่มีรายได้เพียงพอ ต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นลำดับแรก ให้การคุ้มครองและส่งเสริมการจัดสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสม ระยะที่สอง การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการหรือความสามารถของคนพิการแต่ละประเภทให้มีสภาพที่ดีขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็น และหากคนพิการได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาจนสามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้แล้ว จะทำให้คนพิการไม่รู้สึกเป็นภาระกับสังคม ระยะที่สามการสร้าง ความเข้มแข็งให้ผู้พิการ โดยองค์กรด้านคนพิการ ทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล โดยสนับสนุนและประสานงานให้หน่วยงานของรัฐ จัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อดำเนินงาน ในการวิจัยครั้งต่อไป 1.ควรมีการศึกษาความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ พิการในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมาจัดทำนโยบาย และ 2. ควรมีการศึกษาปัญหา อุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2566). ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2566 - 2570). เรียกใช้เมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.dep.go.th/images/uploads/files/depplan66-70.pdf>
- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2567). ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ. เรียกใช้เมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2568 จาก https://ecard.dep.go.th/nep_all/file/Stat2567/Stat_Jan67.pdf
- นุชประภา โมกข์ศาสตร์. (2565). นโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เนื่องในวันคนพิการสากล 2565. เรียกใช้เมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://think.moveforwardparty.org/article/welfare/3549/>
- ประทีป กุณาคำ. (2565). พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556. เรียกใช้เมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2568 จาก https://www.chonprai.go.th/project-detail?hd=44&dolP=1&checkIP=chkiP&id=12540&checkAdd=chkAd&dum=43169_ypk

- พรทิพย์ แท่นทอง และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และ วัฒนธรรม, 3(1), 29-40.
- ศินัญญา ศรีเกตุ. (2563). กระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของคนพิการทางการเคลื่อนไหว. วารสาร การศึกษาและการพัฒนาสังคม, 15(2), 34-46.
- อุษณีย์ จินโดน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการในตำบลดอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- เอื้องฟ้า ขนอม. (2559). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการภายใต้นโยบายการจ้างงานคนพิการ ทำงานในชุมชนและ องค์การสาธารณประโยชน์. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. (2 ed). New York: Harper and Row.